

De punctis clausularum.

- ¶** **N**oia interrogatiua, vt quis vel qui, qualis, quātus, quot, quot⁹, cūlas et aduerbia q̄ ab illis deriuant, q̄n interrogatiue pferūtur v̄bis pponunt atq; rectū ordinē impediūt maxime si ponant in obliq̄s casibus: vt *Quē queris mulier, Quē fugis ad demēs, Qualē me esse putas, Quātū animi vigere, Quot oues possidere, Quotum inter bonos viros sedere.*
- ¶** **R**elatiua, vt, is, ea, id, suus, a, um, quis vel qui tātus, quantus, qualis, quotus cum in obliquis casibus ponuntur ante verbum ordinamus: et si rectum ordinem impediūt: vt *Regē cui omnia viuūt: venite adorem?* **V**ocatiuus tamē tam insignem habet vim incipiendi: q̄ semp̄ preponi debet, vt *Quē tu vides hieremia, neminē ego video quē antea cognoueram.*
- ¶** **N**omina negatiua vt nullus, nemo, neuter, nihil, nil, si in obliquis casibus ponantur, rectum ordinem impediunt: atq; verbis cum quibus construuntur preponi debent, vt *Neminem video.*
- ¶** **S**i relatiuū ⁊ antecedēs fuerint in cōtextu oratiōis: primū ordinabim⁹ aīcedēs, deinde relatiuū q̄uis aīcedens ponat in obliq̄tate: q̄m p̄bet viā ipsi relatiuo: in quo rect⁹ impedit ordo, vt *isti seruit soror sua; illi v̄o p̄ ei?*
- ¶** **R**elatiuum et antecedens aliquando inueniuntur posita atq; cōuenire in eodem casu contra regulas artis grammaticae: quod solet excusari p̄ an-
tiptosim, *N*am ponitur casus pro casu, vt *urbem quā statuo vestra est, subducite naues, Et lapidem quem reprobauerunt edificantes: hic factus est in caput anguli, Terenti, in andria, Populo vt placerent quas fecisset fabulas, Idem in eadem, Quas credis esse has non sunt vere nuptie.*
- ¶** **A**blatiuus positus absolute: que etiam effectiuus potest vocari: si fuerit in oratione potest preponi verbis aut postponi, vt *Musis dictantib⁹ poete scribunt, preceptore docente discipuli proficiunt.*
- ¶** **S**i verbū in oratione defuerit p̄ eclipsum: quod fieri solet p̄pter nimiam irā aut gaudiū: ad extra subintelligere oportet necesse est, *Terenti, in eunucho, Ego ne illā q̄ illū que me, q̄ nō, ⁊ Vergili⁹ hec secū, subintelligit locuta est.*
- ¶** **Q**uotiens in antecedenti oratione ponuntur duo nomina diuersorum generum, deinde sequitur relatiuum, semper de nobiliori fit relatio: vt si *dixerim Petrus et Maria iocantur, quos tu vides.*
- ¶** **Q**uoties duo nomina substantiua vel plura diuersorum generum ordinantur sub aliquo adiectiuo: illud tale nomē adiectiuū cōueniet cū genere nobiliori: ⁊ hec ē quā isti vocāt cōceptionē generum: itaq; masculinū concipit femininū et neutrum, vt *tu ⁊ femina estis albi, bos ⁊ iumentū sūt ad p̄sepia ligati.*
- ¶** **Q**uoties q̄s vel qui ponit relatiue inter duo noia diuersorum generum si illa ad eandem rem pertineant: ordinari potest cum utroq; vt *Q̄ vere digna hostia: per quam fracta sunt tartara, vel per quem, q̄ si alterum est proprium: alterum appellatiuum semp̄ debet proprio respondere, vt Sa-
lustius est locus in vrbe quod tullianum appellatur.*

De punctis clausularum.

¶ **Q**uomodo in sermonis ductu necesse est fieri quasdam silentii distinctiones: tum vt auditor intelligat clausularum diuersitatem: tum etiam vt is qui loquitur captato spiritu maiori

¶